

_ S I S T E R U N D E . _

Lørdag den 13. mai 1944.

Ord for dagen: Clemenceau: Ett land blir hvad folket gjør det til.

Ukens utenrikskronikk:

Vansittart: Hitler er ingen tilfældighet men et bevisst og uundgåelig resultat av en gitt utvikling. Vi er derfor i krig, ikke bare med nasismen, men med den tyske nasjon. Med Sepastopols fall ~~tirsdag~~ er storoffensiv-ingen i Sørussaland avsluttet. Svartehavet beherskes på ny av russerne og viktige russiske armeanheter er frigjort for nye oppgaver. Høist sannsynlig foreligger sommerens russiske offensivplan allerede nå, men det kan vel ennå være noen uker før storoffensiven starter, den som Molotov nå sist på torsdag bebudet ved en engelskrussisk festlighet i Moskva. Gjetninger henger i luften, men vi tar vel ikke så svært feil om vi regner med at alvorlige forsøk på å forsere Karpaterne ikke kommer i første rekke. Det er lettere å forestille sig en offensiv på Romanias lave land, eventuelt kombinert med russiske landgangsaksjoner på den rumensk-bulgarske Svartehavskyst - muligens koordinert med britisk-amerikansk landgang i Dalmatia til støtte for Tito. Og nord for Karpaterne skulde vel offensivpilene peke over Lemberg mot Schlesien og randstatene mot Østprøisen.

I vest er det i ukens løp ikke skjedd noe som gir oss mere hjelp til å bedømme invasjonens hvor og når. Alle gjetninger, basert på tidevann, lys og mørke og andre naturbetingede faktorer, betyr lite i forhold til det ene avgjørende: Hver langt er invasjonsforberedelsene kommet? Faktorer som skulde peke i retning av en forholdsvis snarlig invasjon er det lett å regne op. De alliertes helt overbevisende overlegenhet i luften, deres definitive overvinnelse av tonasjeproblemet, invasjonshærens enorme oppladning, invasjonbombingen i vest med sikte på å lamme det tyske tilforselsnett og endelig de mange britiske invasjonsrestriksjoner. Dertil kommer at invasjonsværet 1944 er like godt som i 1940. Men har like- som vanskelig for å tro at invasjonen skulde komme før russerne er kommet godt igang i øst. Da er 2frontkrigen der i hele sin maktutfoldelse. For ikke å snakke om 3frontskrigen. For hver dag blir nemlig Italia mer og mer verdigfull som alliert hangarskip i sør. Vi må altså sandsynligvis ennu noen uker regne med at det allierte flyvåben i vest, som en slags langt-rekkende artilleri med posisjon på øya fortsetter det beleiringsbombardement som skal gå forut for stormen på festningen, at russerne masjerer op i øst, og at de allierte fly fra sør fortsatt forsøker å desorganisere Tysklands sørøsteuropeiske forbindelsesnett og oljeforsyning. Dertil kommer endelig at Tyskland selv, blandt annet resterne av den stolte rikshovedstad, fortsatt får anledning til å konstatere at Görings løfter er like lite verdt som Hitlers. I bevisstheten om at disse herrers kurs er langt under pari, forsøker Tysklands for øieblikket sterkt nasifiserte Wehrmaktsledelse å bygge op Rommel som en slags legendarisk antiinvasjons-general allerede før invasjonen. Men hvad nytter det alltsammen? I 1940, etter Dunkerque stod det noen 100.000 dårlig rustede engelske soldater alene overfor den fryktinngydende og nesten inntakte tyske krigsmakin. Idag står 15 - 20 millioner mann, toprustet, og med støtte av verdens største marine og luft armada og det meste av verdens råstoffer overfor en sterkt medtatt tysk krigsmakin, sorgelig ribbet for sine beste elitetropper. La oss derfor ikke undre oss over at tyskerne i Norge og quislingerne har nådd et stadium av fullkomment hysteri og i sin angst for den uundgåelig skjebne forsøker å vekke lignende følelser blandt det norske folk. Propagandæens reservetroppen har allerede på forhånd tapt slaget.

I Osebergdronningens skjorter.

Tyskerne forteller oss at de respekterer Rom som en "åpen" by, og at all ødeleggelse av verdifulle minnesmerker ved krigshandlinger derfor bare skyldes de angloamerikanske barbarer. For oss som vet at de tyske militære i Norge har installert kontorer i bygningen som rommer Osebergskipet er en slik påstand lite overbevisende. De benytter noen av de mest verdifulle minner om den nordiske kultur, som de selv skryter av, til kamoufla-

sje. Samtidig skulde de gå langt utenom de katolske og kirkelige kulturverdier som de aldri har ytret noen nasibegeistring for ?? Den enkleste logikk sier at dette ikke stemmer og at derfor angloamerikanerne sikkert har militære grunner til å bombe også mange steder i Rom. Men et slikt resonement opplyser en påny om den nasistiske agitasjon. Den regner med dumme mennesker som rått svelger det som sies dem og som i sin stramme givakt-holdning ikke er istand til å trekke 2 fra 3. Man skal lese en avis å glemme det som stod iforgårs. Den ideelle nasistiske borger er en mekanisk tinnsoldat og hans liv og meninger er tilsvarende enkle og fattige. Demokratisk opdragelse erkjenner at det kan forekomme interessenmøtsetninger også mellom foreldre og barn og at en derfor tidlig skal få lov til å se tingene fra forskjellige sider. Ikke på noe punkt skal vi la oss belæresomthvad som er kulturelt viktig av nasistiske barbarer som stoler så meget på sine motstandere s respekt for kulturminnesmerker at de gjemmer sig i Osebergdronningens skjorter og håper sig beskyttet av sjøfarendes folks respekt for de slankeste spanter i den nordiske kultur, en kultur som de selv aldri har forstått.

Nyheterne fra London fredag 12. mai 1940.

Italiafronten. General Alezander har i en særmelding idag meddelt at den femte og ottende arme torsdag kveld kl. 23 begyndte offensiven mot Gustavlinjen. Fronten strekker sig fra Casino til den Tyrenske kyst. Den ottende arme er i all stilhet forflyttet fra Adriaterhavskysten til midtsektoren, den femte arme angriper i flanken ved kysten. Angrepet tok til etter 2 timers artilleribombardement. Gustavlinjen, en utbygget naturlig forsvarslinje er den kraftigste forsvarslinje de allierte tropper hittil har stått overfor. Bak Gustavlinjen ligger en lignende naturlig forsvarslinje som i all hast er blitt utbygget av tyske ingeniørtropper, den såkalte "Adolf Hitler-linjen". De alliertes eventuelle framgang vil derfor ikke først og framst kunde måles i antal kilometer, men i antal inntatte forsvarsverker og i antal fangne og tilfangede tyskere.

Vestfronten. For sjette natt på rad angrep inatt store formasjoner av tunge britiske bombefly militære mål i Nordfrankrike og Belgia. Særlig kraftig blev Boulogne angrepet. 16 allierte fly savnes. Etter angrepet mot Boulogne igår høstes en kraftig eksplosjon helt til Londons forsteder. Middelstunge amerikanske bombefly angrep i dagmorgens flyplasser jernbanetokter og andre militære mål i Nordfrankrike. Senere idag har tusen tunge amerikanske bombefly eskortert av likeså mange jagere angrepet fire syntetiske oljefabrikker inærheten av Leipzig, samt en syntetisk oljefabrikk i Tsjekoslovakiet.

Østfronten. Fra Moskva om kraftig tysk angrep mot noen russiske brudøder ved Dnjester sydvest for Tiraspol. Angrepene er ved siden av slaget om Sebastopol de kraftigste som har vært på østfronten de siste 3 uker, men alle tyske angrep har vært forgjæves.

Kina. Fra Kina meldes om et alvorlig tilbakeslag for de kinesiske tropper i provinsen Honou. Hele jernbanestrekningen Peking - Hongkong er nu på japanernes hender.

Jugoslavia. Fra Tito meldes om framgang for hans tropper i Østposnia. Tyskerne har måttet overføre fly og stridskrefter fra Jugoslavia til kampen mot de greske friskarere i Vestmakedonia. I disse kamper deltar også polske krigsfanger som er blitt befridd av de greske patrioter.

London. De alliertes planer angående den sivile administrasjon i de befrieede områder er idag offentliggjort i London. Det heter sig blandt annet at Danmark ved befrielsen vil bli betraktet som alliert nasjon. Der er videre idag offentliggjort en høitidelig advarsel til de tyske vasalstater fra den engelske, den russiske, og den amerikanske regjerin